

- харчова промисловість та перероблення сільськогосподарських продуктів – на 7,4%;
- целюлозно-паперова, поліграфічна промисловість, видавнича справа – на 3%;
- хімічна і нафтохімічна промисловість – на 2,1%;
- виробництво та розподілення електроенергії, газу та води – на 1%;
- виробництво деревини та виробів з деревини (крім меблів) – на 0,6%.
- обсяги перевезення вантажів збільшаться на 3,2%;
- обсяги перевезення пасажирів збільшаться на 35,9%;
- обсяги підрядних робіт, виконаних власними силами будівельних підприємств, збільшаться на 1%;
- обсяги введеного житла зростуть на 5%, в т.ч. індивідуальними забудовниками на 15%;
- валова продукція сільського господарства збільшиться на 3,9%;
- середньомісячна заробітна плата збільшиться на 17,9%;
- кількість малих підприємств збільшиться на 12%.

Досягнення означених критеріїв розвитку господарського комплексу міста дасть можливість забезпечити у 2007 році:

- надходження податків і зборів до консолідованого бюджету в сумі 470,7 млн.грн., що на 9,6% більше очікуваного надходження 2006 року;
- доходи бюджету м. Херсона становитимуть (без субвенцій) 300,4 млн.грн., з яких дотації складатимуть 56,6 млн.грн., власні надходження бюджетних установ – 17,5 млн.грн.

Висновок. Сутність механізму реалізації стратегічного вибору міста полягає в цілеспрямованому впливі органів місцевого самоврядування на всі суб'єкти господарювання, незалежно від форм власності, які знаходяться не лише в межах міста, а й поза ними, в інтересах досягнення поставлених цілей його перспективного соціально-економічного розвитку. Результативність реалізації стратегічного вибору міста значною мірою визначає позицію органів місцевого самоврядування, діяльність яких повинна бути спрямована на створення необхідних умов і здійснення конкретних заходів для досягнення стратегічних орієнтирів та цілей соціально-економічного розвитку міста.

Джерела та література

1. Закон України «Про державне прогнозування і розроблення програм економічного і соціального розвитку України».
2. Ансофф Н. Стратегическое управление. – М.: Экономика, 1989. – 519 с.
3. Коломийчук В. С. Соціально-економічний розвиток адміністративного району в умовах перехідної економіки (підходи до вивчення, стратегії розвитку). – Тернопіль: Укрмедкнига, 2001. – 440 с.
4. Рохлин В. Е., Жилкин С. Ф. Стратегический выбор города: научный подход. – СПб: ИСЭН РАН, 1998. – 91 с.
5. Степаненко А. В. Социально-экономическое развитие городов. – К.: Наукова думка, 1988. – 208 с.
6. Урбанизация и развитие городов в СССР. – Л.: Наука, 1985. – 256 с.
7. Стратегическое планирование и управление / Под ред. проф. А. Н. Петрова. – Ч. 1: Учебн. пособие. СПб: Из-во СПбУФ, 1997. – 145 с.
8. Кинг У., Клиланд Д. Стратегическое планирование и хозяйственная политика. – М.: Прогресс, 1982. – 399 с.

Смерницька Є.В.

ТРАНСФОРМАЦІЯ ФУНКЦІЙ БУХГАЛТЕРА В СУЧАСНИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ

Вступ. Формування сучасного ринку, що супроводжується фінансовою нестабільністю, скороченням об'ємів виробництва, падінням ресурсного потенціалу підприємств, домінуванням тіньових механізмів господарювання і значним зниженням трудової мотивації зумовили істотні зміни в змісті праці бухгалтера.

Для управління виробництвом необхідно мати економічну інформацію, більшість якої фіксуються і формуються в бухгалтерському обліку. Якість даної інформації безпосередньо залежить від рівня кваліфікації і організації праці працівників бухгалтерії підприємства.

Економічне обґрунтування сукупності складних процесів, що відбуваються в агропродовольчому комплексі, вимагають від бухгалтерів якісно нових знань і досконалого володіння новими методами професійної діяльності. Тому дослідження трансформації функцій бухгалтера в умовах ринкової економіки, обґрунтування критеріїв оцінки і розробка заходів по вдосконаленню методів бухгалтерської роботи, поза сумнівом, актуальні.

Мета статті – прослідкувати основні етапи розвитку бухгалтерського обліку, показати функції бухгалтера на кожному з етапів, а також визначити функції бухгалтера в умовах ринкової економіки, їх трансформацію.

Результати. Ринкові відносини будуються на кругообігу суспільного продукту, капіталу і доходу, система бухгалтерського обліку відображає цей кругообіг на мікроекономічному рівні. Тому роль бухгалтерського обліку в ринковій економіці двояка. З одного боку, бухгалтерський облік дає можливість власнику строго обмежити його підприємство зі всім майном від всіх інших господарських суб'єктів так, щоб «моє» і «твое» в кожен момент могли бути строго визначені один від одного. Виходячи з цього, можливий найстрогіший контроль за змінами форм і вартості всіх частин майна підприємства, що

відбуваються.

З іншого боку, бухгалтерський облік, відображає весь процес виробництва засобів підприємства і дає можливість простежити за змінами, які зазнають майнові засоби. Враховуючи сукупність витрат, власник визначає собівартість виробництва і мінімум того, що він повинен виручити, якщо не бажає зазнавати збитки, для чого постійно порівнює собівартість своєї продукції, робіт і послуг з ринковими цінами. Таким чином, власник контролює продуктивність і прибутковість свого підприємства.

Бухгалтерський облік – важлива функція управління виробництвом, здійснення контролю за раціональним і економним використанням ресурсів і виконанням фінансових зобов'язань перед державою

Бухгалтерський облік, будучи свого роду літописом діяльності будь-якого господарства, дає можливість відновити кожен господарський факт зі всіма подробицями. Цей вид обліку на відміну від інших (оперативного, статистичного) є суцільним і безперервним, строго регламентованим, що забезпечує документальне віддзеркалення всіх господарських операцій. Належне ведення обліку сприяє кращій організації управління господарським суб'єктам, контролю за господарськими операціями.

Відзначимо, що оперативний облік, обслуговуючи безпосередньо повсякденне управління господарською діяльністю обмежений часом виконання окремих операцій, не має строгої методології і юридичної довідності своїх даних.

Роль бухгалтера сільськогосподарських підприємств трансформується від виконання шаблонно-планових функцій до рішення практичних задач управління в умовах ринку. Це характеризується тим, що бухгалтерський облік пройшов тривалий шлях розвитку.

Тривалий час система бухгалтерського обліку ґрунтувалася переважно на принципах адміністративно-командного управління, згідно яким на перший план висувалася функція планування і контролю за допомогою бухгалтерського обліку. Даний період характеризувався об'єднанням окремих видів обліку в єдину систему народногосподарського обліку. Єдність обліку обумовлювалося єдністю системи народного господарства, яка організовувалася і прямувала єдиним державним планом. Єдність обліку було закріплено в законодавчому порядку.

Бухгалтерський облік за таких умов обумовлював гігантський індустріальний механізм, і відповідно вимагав великого штату кваліфікованих кадрів. Була створена одна з якнайкращих в світі шкіл бухгалтерського обліку. Визнаний істотним внеском в світовий науковий і практичний обліковий потенціал досягнення того періоду в галузі обліку витрат, калькуляції собівартості продукції, нормуванні витрат, внутрішньогосподарчого контролю, організації виробничого контролю і ревізії. Система бухгалтерського обліку функціонувала по єдиному плану рахунків, єдиними положеннями і реєстрами синтетичного і аналітичного обліку.

Перехід до ринку оголив і посилив комплекс соціально-економічних проблем: швидкі темпи зростання тіншового сектора, гіпертрофоване розшарування суспільства, зростання безробіття, необґрунтовану систему оплати праці, і ін.

Перехідний період в економіці формує ряд особливостей в роботі бухгалтерської служби підприємства:

- недостатність інформаційної бази, пов'язана з появою комерційної таємниці;
- наявність тіньової економіки, яка вимірюється особливими методами;
- збільшення різнохарактерних форм господарювання, які неможливо охопити однорідними показниками;
- динамічність розвитку системи, яка вимагає вивчення ситуації, а не динаміки, як це було раніше.

Розвиваючи Ухвалу Кабінету Міністрів України «Про організацію бухгалтерського обліку і звітності в Україні» від 03.04.93г. № 250 з урахуванням нових напрямів, господарської практики, розроблялися різного роду інструкції, доповнення, уточнення, які регламентували суто технічні питання ведення бухгалтерського обліку.

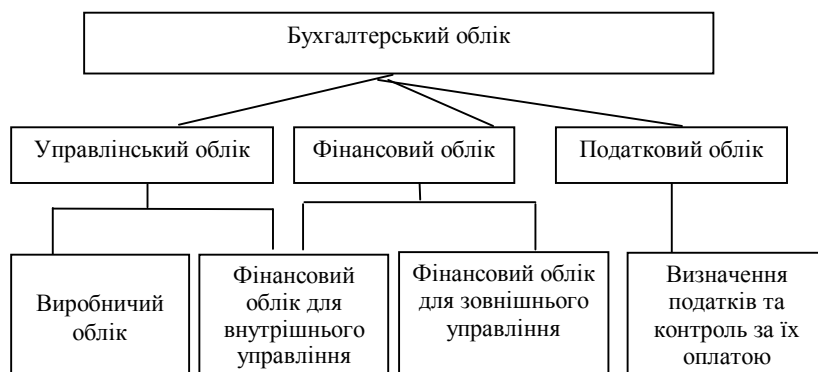
Все це об'єктивно сприяло розробці і ухваленню закону, який регламентував би єдині принципи ведення бухгалтерського обліку і звітності, яка забезпечувала б всіх користувачів, а перш за все керівників підприємств, акціонерів, інвесторів, органів державного управління повною і достовірною інформацією про фінансове положення і результати діяльності підприємства. Така інформація є основою ухвалення управлінських рішень.

Як пріоритетні напрями трансформації функцій бухгалтера в перехідний період необхідно відзначити:

- забезпечення контролю за виконанням зобов'язань, наявністю і рухом майна, використання матеріальних і фінансових ресурсів відповідно до затверджених нормативів і кошторисів;
- своєчасне запобігання несприятливим явищам у фінансово-господарській діяльності, виявлення і мобілізація внутрішньогосподарчих/внутрігосподарських, внутрішньогосподарських резервів.

І нарешті третій період, коли Україна є державою з ринковою економікою бухгалтерський облік розділяють на два види, що передбачено Законом України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» це бухгалтерський і внутрішньогосподарчий (управлінський) облік.

На сучасному етапі вдосконалення управління і становлення ринкової економіки бухгалтерська інформація повинна бути високоякісною і ефективною, задовольняти потреби зовнішніх і внутрішніх користувачів інформації. Це означає, що бухгалтерська інформація повинна містити мінімальну кількість

показників, але задовольняти максимальне число її користувачів на різних рівнях управління. Інформація повинна бути необхідною і доцільною, такою, що виключає зайві показники. Очевидно, що для задоволення всіх перерахованих вище вимог необхідно використовувати різні методи збору, обробки і обліку інформації. У економічно розвинених країнах ця проблема вирішена завдяки діленню всієї системи бухгалтерського обліку на фінансовий, управлінський і податковий облік (рис.1).

Рис.1. Складові частини бухгалтерського обліку.

Виходячи з цього, слід зазначити, що функції фахівця бухгалтерської служби значно зросли:

- повне і достовірне відображення в бухгалтерських документах всіх господарських операцій, відбувалися на підприємстві в звітному періоді;
- складання встановленої органами державного управління фінансової звітності;
- надання інформації внутрішнім споживачам для контролю господарської діяльності і ухвалення управлінських рішень;
- надання інформації зовнішнім користувачам про реальне фінансове положення підприємства.

Розвиток національного бухгалтерського обліку неможливий без розвитку бухгалтерської професії. Вузька спеціалізація бухгалтера як рахункового працівника обмежує його незалежність в оцінці окремих господарських операцій, фінансово-економічного стану підприємства.

Функції бухгалтера як аналітика невід’ємна від його повсякденної роботи. У деяких людей дотепер існує уявлення, ніби завдання бухгалтера обмежене тільки збиранням документів, їх технічною обробкою, а потім записом цифр і тексту в журнали і інші облікові реєстри, у тому числі і в переплетені книги.

Названа позиція не тільки помилкова, але і прямо свідчить про нерозуміння тих умов, в яких протікає робота бухгалтера на всіх ділянках здійснюваного їм попереднього, поточного і подальшого контролю. Бухгалтер не тільки інформатор, але і глибокий аналітик. Вже при огляді виправдувальних, та і всіх інших документів виявляється їх певна аналітична значущість. Надалі при обліковій реєстрації, з використанням методу подвійного запису, знову виявляється можливість аналітичного підходу до зафіксованих економічних показників. Сказане, звісно, відноситься і до кінцевій звітності обліку як базису подальшого контролю.

Обліку органічно властиво аналітичне використання.

Висновки. Підводячи підсумок сказаному, відзначимо, що перехід від адміністративної до ринкової економіки створив раніше непередбачену ситуацію. Трудомісткість облікової роботи за останні роки значно зросла за рахунок: вивчення постійно поновлюваних нормативно-інструктивних матеріалів, зміни методики і практики оподаткування, збільшення об’ємів перерахунків (податку з доходів громадян, допомоги, комунальних платежів).

З представленого аналізу можна зробити висновок: виконання функцій, що покладаються на працівників облікової служби, визначається складом кадрів бухгалтерської служби, потенціалом, який вони мають в своєму розпорядженні, забезпеченістю нормативними матеріалами і інструкціями, і, окрім цього, визначається поряд суб’єктивних чинників.

Крім того, оцінюють виконання конкретних функціональних обов’язків працівників бухгалтерської служби, встановлених посадовими інструкціями (у сфері планування, організації праці і облікових робіт, контрольних і ревійних функцій і т.д.)

Джерела та література

1. Бутінець Ф.Ф. Облік в умовах ринку: погляд вченого. // Вісник ЖІТІ. – 2002. – №22. – С.3–12.
2. Закон України про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні. // Все про бухгалтерський облік. –2000. – №11. – С.3.
3. Зінов’єв Ф.В., Немірович С.Н. Економічна робота на підприємствах. – Сімферополь: Таврія, 2002. – 144с.
4. Положення про організацію бухгалтерського обліку і звітності в Україні, затв. Кабінетом Міністрів України від 03.04 1993 р., № 250. // Збірник Ухвал України. – 1993. – № 9. – С.25.
5. Організація бухгалтерського обліку: Підручник для студентів спеціальності «Облік і аудит» вищих навчальних закладів / За ред. проф. Ф.Ф. Бутінця 3-є вид. доп. і перероб. – Житомир, 2002. – 592с.